

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

16.05.2025 року

м. Суми

Нами: інженером-лісопатологом II категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Тетяною Коровкою, інженером з охорони та захисту лісу Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Владиславом Голубом, інженером лісового господарства II категорії Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Вадимом Ткаченком, разом з лісовою охороною Великобобрицького, Піщанського, Низівського та Сумського лісництв, проведено лісопатологічне обстеження насаджень Сумського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сумської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **295,2 га.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Великобобрицьке лісництво –38,4 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
25	2	9.2	9ДЗІЛПД	91	07	2	23	32	300
25	1	4.1	10ЯЗ+ЯЗІ	84	0.7	2	23	30	300
19	11	2.5	10ДЗ+ЯЗ+ЛПД+ОС	86	0.8	2	22	30	300
25	12	12.1	10ДЗ+СЗ+ЛПД+ЯЗ	88	0.7	2	22	30	270

В ході проведення лісопатологічного обстеження було виявлено, що на даних ділянках дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, халаровий некроз, опеньок осінній, трахеомікоз про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, дупел, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками, найбільш розповсюджений великий ясеневий лубоїд (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Відмічено дерева з плодовими тілами кореневої губки, соснової губки. Окрім цього, в насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), та дерева з виваленою кореневою системою.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
24	4	10.5	9СЗІДЗ+ЛПД	68	0.8	1	24	36	390

За результатами обстеження даної ділянки було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами коренева губка, та пошкодження стовбуровими

шкідниками. Ступінь ураження середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерев у міжсередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика, з ознаками ураження раком-сірянкою, справжнього трутовика. В насадженні присутні вивернуті з коренями дерева, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Піщанське лісництво – 72,5 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м.
78	9	5,2	7С31БП2ДЗ+КЛГ+ЛПД	111	0,6	1	31	44	370
78	16	3,2	10С3+КЛГ+ЛПД+БП	111	0,6	1	30	48	410
78	10	2,3	9С31КЛГ+ДЗ+БП+БРС	106	0,6	1А	32	48	380

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження слабкий та середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерев у міжсередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика та з ознаками ураження раком-сірянкою. Листяні породи вражені інфекційними хворобами: несправжній дубовий трутовик, звичайний трутовик, бактеріальний рак водянка, про що свідчать наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м.
78	15	17,5	8Д31ЛПД1КЛГ+ОС+СЗ	115	0,7	1	31	44	370
38	1	10,5	7Д31ЯЗ1БРС1КЛГ+ЛПД	110	0,9	2	28	40	460
38	13	2,3	7Д32ЯЗ1КЛГ+ЛПД+БП+БРС	120	0,6	1А	34	60	430
62	7	3,1	3Д33ЛПД2ЯЗ2КЛГ+БП+БРС	110	0,6	2	28	40	310
97	8	12,5	5Д32ЛПД2КЛГ	110	0,7	2	28	44	330
98	1	4,9	4Д34ЛПД1КЛГ1ЯЗ+ОС	110	0,7	2	28	36	340
98	4	5,6	8ЛПД2ДЗ+КЛГ+БРС+ОС	120	0,7	2	28	40	360

136	5	5,4	5Я32Д32КЛГ1БРС+ОС+ЛПД	92	0,7	1А	33	40	410
-----	---	-----	-----------------------	----	-----	----	----	----	-----

В ході проведення лісопатологічного обстеження було виявлено, що на даних ділянках дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, халаровий некроз, опеньок осінній, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками, найбільш розповсюджений великий ясеневий лубоїд (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Відмічено дерева з плодовими тілами кореневої губки та соснової губки. Окрім цього в насадженні присутні дерева з виваленою кореневою системою, зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни).

Низівське лісництво — 103,4 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
53	12	12,5	8С32ДЗ	81	0,8	1	33	44	570
49	1	10,0	9С31ДЗ+ЛПД+БП	71	0,8	1	29	36	490
33	2	21,3	10С3+ДЗ+ЛПД+КЛГ	81	0,8	1А	30	36	560
33	8	11,0	10С3+ДЗ+БП+ОС	71	0,8	1	30	36	550
46	1	9,1	8С32ДЗ+БП+ОС	81	0,8	1А	30	44	510

За результатами проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційними хворобами коренева губка та соснова губка, та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерев у міжсередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика, з ознаками ураження раком-сірянкою, бактеріальним раком водяною. В насадженні присутні вивернуті з коренями дерева, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
13	1	8,0	4ЛПД4ОС1КЛГ1ЯЗ+ДЗ+БП	65	0,8	1	26	30	410
75	10	6,9	4ДЗ3Я32ЛПД1КЛГ	90	0,7	1	28	40	375
32	4	16,0	7ДЗ2ЛПД1КЛГ+БП	90	0,8	1	28	40	400
53	11	2,4	6ДЗ1Я31ОС1ЛПД1КЛГ	95	0,8	2	25	30	340
53	2	6,2	5БП2Я31ОС1ДЗ1ЛПД+БРС+КЛГ	48	0,9	1	24	28	310

При обстеженні насаджень вищеперелічених ділянок було встановлено, що дерева та групи дерев відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — слабкий та середній, характер розповсюдження — дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, халаровий некроз, звичайний трутовик, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженнях присутні дерева з виваленою кореневою системою зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни).

Сумське лісництво — 6,0 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
68	1	6.0	4ТБ4Т42БРС	76	0.6	4	27	48	340

В ході проведення лісопатологічного обстеження було виявлено, що на даних ділянках дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — груповий. Серед хвороб відмічено бактеріальний рак, несправжній трутовик, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни)

Могрицьке лісництво — 74,9 га

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2018 року						
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб.м.
107	2	7.5	5Я32Д32ЛПД1КЛГ	140	0.7	I	32	52	450
107	3	5.5	5Я32Д32КЛГ1ЛПД	130	0.7	I	32	52	510
100	2	6.4	6Я32Д32КЛГ+ЛПД	120	0.7	IA	33	52	440
100	3	7.0	6Я33КЛГ1ДЗ	140	0.6	I	32	52	380
99	1	18.0	5Я33Д32ЛПД+КЛГ	130	0.7	IA	34	48	495
99	2	11.0	6Я32ЛПД2КЛГ	130	0.7	IA	35	48	450
98	1	4.0	6Я32Д32КЛГ+ЛПД	130	0.7	IA	36	52	480
98	2	15.5	4Я33Д32КЛГ1ЛПД	130	0.7	I	32	48	460

При проведенні лісопатологічного обстеження даних ділянок було виявлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, халаровий некроз, опеньок осінній, трахеомікоз про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, дупел, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження

стовбуровими шкідниками. найбільш розповсюджений великий ясеневий лубоїд (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), та дерева з виваленою кореневою системою.

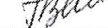
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб і шкідників. Враховуючи біологічні особливості виявлених у вищеперелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано, керуючись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році, з урахуванням ступеню поширення виявлених хвороб — вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **295,2 га**) з вилученням з деревостанів небезпечних сухостійних, відмираючих дерев, з ознаками ураження стовбуровими та комлевими гнилями, дерев з ознаками заселення стовбуровими шкідниками та дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибних хвороб. Адже зменшити наслідки розвитку стовбурових шкідників та інфекційних хвороб, попередити розповсюдження по площі та масове розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обгрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист».
- 2 – Сумське надлісництво філії « Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
- 3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

	Тетяна Коровка
	Владислав Голуб
	Вадим Ткаченко

